

MARIBORSKI VEČERNIK

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš
sprejema tudi oglašni oddetek „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.408

„JUTRA“

Nemici Španija

Pirenejski polotok, kolikor zajema Španijo, ne more prav do miru. Vso poveljno dobo je bila ta dežela, katere slava je nekoč segala preko vseh celin, pozorišče najraznovrstnejših političnih podvigov ter eksperimentov. V tej deželi se s čudovito zaporednostjo uveljavljajo največji kontrasti. Tukaj je vzniklo jezuitstvo, tukaj pa ima svoj rojstni kraj tudi najekstremnejše anarhistično gibanje, ki je zadobilo v držnih podvigih komunardov in pistolerozov svoje najbolj levičarske in najbolj teroristične metode. Iz te Španije, ki je čez noč prelomila z monarhizmom, prehajajoč iz diktature Primo de Riviere v levičarske roke, potem v naročje desničarskih struj in potem spet v levičarsko vladstvo, prihajajo te dni zopet alarmantne vesti.

Trenotno položaj še ni jasen. Vsekakor je očitno, da gre za komplot iz desničarske strani ter se celo navaja kot glavni organizator komplota klerikalni španski voditelj Gil Robles, pri katerem je bil pred štirimi tedni tajni posvet desničarsko in monarhistično usmerjenih generalov ter višjih častnikov. Signal in pospešek k revoluciji je bil nedvomno umor monarhističnega voditelja Sotella. Toda ravno ta umor je očitno povzročil v vrstah pučistov zmedo. To je mogoče soditi po tem, ker bi imel vojaški upor izbruhniti v Španiji in španskem Maroku istočasno, pa je sedaj postal španski Maroko epicenter političnega potresa, ki je znova zabobnel v podzemlju španske politike.

Središče revolte, ki je vojaškega značaja, je v nekaterih predelih španskega Maroka okoli Melille. Odtod se je vojaški punt razširil na druga mesta in prešel na samo Španijo. V Ceuti so uporniki menda zasedli oddajno postajo in pošiljali sedaj v svet najrazličnejše vesti. V Tankerju so vstaši poskusili zasesti pošto poslojbo, pa so bili razoroženi in ujeti. Ni še jasna odločitev mornarice v marokanskih pristaniščih, o kateri zatrjujejo nekatere vesti, da se je priključila vstašem, druge vesti pa zopet, da je sodelovanje pri uporih odklonila. Po poročilih iz Perpignana se je priključila vojaški revoluciji v španskem Maroku tudi garnizija na Kanarskem otočju. Povsod, kjer se je vstašem revolucija posrečila, pa je takoj delavstvo reagiralo z generalnimi stavkami, da na ta način prepreči uspešnost vstaškega udara. Po nekaterih vesteh so se uporni vojaški oddelki iz Maroka izkrcali pri Gibraltarju. V Cadixu izkrcani vstaški oddelki so se boja združili s sevilsko garnizijo in korakajo proti Madridu, kjer pa je že vlada organizirala narodno milico, ki vzdržuje v španski prestolnici popolen red in mir.

Končni učinek vojaškega puča trenutno ni znan. Vladi zveste čete so se boja že izkrcale v Ceuti in so na tem, da se spustijo v odločilno borbo z upornimi marokanskimi četami. Gil Robles je po poročilih pobegnil v neznano smer in z njim tudi drugi desničarski prvaki. V Madridu pa se je sestavila nova vlada, ki predstavlja sunek v še bolj levo smer in ki ji načeluje predsednik španskega parlamenta Martínez Barrio. Nova vlada je takoj pristopila k akciji, da zatre puč, pri čemer ima za seboj vse španske levičarske struje. Zdi se, da je vlada v čvrsti poziciji in da bodo v slučaju neuspešnosti puča zavladale v Španiji ekstremnejše levičarske struje.

Španija v plamenih revolucije

PARIZ, 20. julija. Položaj v Španiji se v smislu dospelih poročil še ne more razvideti. Nasprotujoča si poročila ne dopuščajo ugotovitve dejanskega stanja, kar otežuje še dejstvo, da se ena španska radijska oddajna postaja nahaja v rokah vlade, druga pa v rokah vstašev, tako da pošilja vsaka od obeh v svojo korist prikrojene vesti v svet.

MADRID, 20. julija. Notranje ministrstvo je izdalo danes razglas, v smislu katerega je upor v Malagi in Barceloni zadušeni, ravnotako tudi v San Sebastianu. Vstaši so se udali tudi v Melilli in so pobegnili v francoski Maroko.

PARIZ, 20. julija. Po poročilih iz Seville, Bilbaja in Cadiza se vstaško gibanje vsebolj širi. Uporniki so gospodarji v vsej Andaluziji. Vstaški vojaški poveljnik v Seville je izdal proglas, v katerem pravi, da je vsa španska vojska na strani upornikov in prav tako pretežni del mornarice. Madridska vlada je smo navidezna vlada, ki ne more več računati na vojsko, radi česar je tudi ukinila obredno stanje. Proglas se zaključuje z besedami: »Španija je rešena, naj živi Španija«.

PARIZ, 20. julija. Zdi se, da se nahaja španska vlada v slabem položaju, ker obljublja podčastnikom napredovanje v častniški čin, če se bodo borili proti vstašem. Častniki so razrešeni njihovih službenih mest, tako da so vsi brez vodstva, v kolikor se nahajajo na strani vlade.

PARIZ, 20. julija. Vstaši so vkorakali v Lanileo, kjer so nastale srčite borbe z rdečo ljudsko milico. Na cestah je obležalo na stotine mrtvih in ranjenih. Največji del mesta je uničen v plamenih državljanske vojne.

PARIZ, 20. julija. General Franko, vodja španskih monarhistov, je imel v radiju govor, v katerem je sporočil, da je vsa Španija na strani upornikov. Vstaši so gospodarji položaja v Valadolidu in Burgosu.

Narodno-socialistični udar v Gdansk

BERLIN, 20. julija. Da se očuva javni red in varnost v Gdansk, je vlada sprejela določbo, da se lahko razpustijo vsa protidržavna društva, in razširila delokrog policijske oblasti, ki sme od sedaj naprej prepovedati zborovanja, razpuščati društva, zabraniti izhajanje listov, uvesti cenzuro ter odrediti zaporne kazni in izdajati tudi politične ukrepe. Ker je poleg vsega tega uvedena v Gdansk tudi tajna drž. policija, pomeni vse to ukinitvev gdanske ustave. Na ta način je politično udejstvovanje izven okvira narodno-socialistične stranke praktično onemogočeno. Vlada je že prepovedala vsa zborovanja opozicijskih strank.

Ti dogodki so izzvali v Ženevi vznemirjenje in je pri D. N. že pooblaščen poseben odbor trojice, ki bo nadzoroval novo nastalo situacijo. Iz poljskih vladnih poročil izhaja, da se Poljska ne bo vmešavala v notranje borbe med narodnimi socialisti in opozicijo v Gdansk, pač pa bo zaščitila poljsko narodno manjšino.

Od danes naprej sme Turčija utrjevati Dardanele

MONTREAU, 20. julija. Na včerajšnji zadnji seji dardanelske konference se je bil končno sprejel tekst nove konvencije in tekst posebnega protokola, s katerim se Turčiji priznava pravica, da od danes naprej prične z utrjevanjem Dardanel. Konvencija, ki bo danes podpisana, ureja vprašanje plovbe trgovskih ladij skozi dardanelsko ožino v vojnem in mirnem času in je za jamčena svobodna plovba skozi Dardanele brez vsakih bremen in taks. Turčija pa mora kljub remilitarizaciji Dardanelske ožine, jamčiti za gotove ugodnosti civilnim letalom. Po novi konvenciji preidejo vse funkcije dosedanjega mednarodnega odbora dardanelske ožine na turško vlado. Tekst konvencije se je bil soglasno sprejel.

Hitlerjevska Nemčija uvaja kontrolo nad samostani

BERLIN, 20. julija. Po mnenju katoliških cerkvenih krogov bo v najkrajšem času izvedena že napovedana državna kontrola nad vsemi samostani v Nemčiji. Kontrola se ne bo nanašala samo na gospodarsko delovanje in na finančno poslovanje samostanov, marveč bo tudi ukinila klavzulo, v kolikor je to potrebno za »kontrolno glede čistosti v samostanih«, kakor uradno formulirajo to namero. Redovniki in redovnice se v bodoče ne bodo smeli več udeleževati v vzgojnih in šolskih ustanovah. Novinci se v samostane ne bodo smeli sprejemati pred 21. letom starosti, dočim je bil sedaj možen vstop v samostan že s 16. letom. Prizadevanje katoliških cerkvenih krogov gre sedaj za tem, da se poveri ta kontrola mešanim komisijam, v katerih bodo poleg zastopnikov države tudi zastopniki cerkve.

Pabecki

SKUPNE POŠTNE ZNAMKE MALE ANTANTE.

Češkoslovaško pošto ministrstvo namerava predložiti na prihodnjem pošt-nem sestanku držav Male antante, ki bo jeseni v Bukarešti, predlog, da uvedejo vse države Male antante med svojimi pošt-nimi znamkami novo znamko, ki bo skupna za vse države Male antante. Ta znamka naj bi imela iste napise in isto obliko. Na jugoslovenskih znamkah bi bila slika Beograda, na romunskih slika Bukarešte, na češkoslovaških pa slika Prage. Grafična izdelava vseh treh znamk pa naj bi bila ista in tudi cene naj bi bile enako naznačene. Vse znamke naj bi imele francoski napis Male antante.

MAČKOV ROJSTNI DAN

so proslavljali včeraj v hrvatskih krajih kot nacionalni praznik.

AFERE BREZ KONCA.

Beograjski listi poročajo o novi korupcijski aferi, ki je bila odkrita v državni bolnišnici za duševne bolezni v vojvodinskem mestu Kovin. Zoper ekonom te bolnišnice so se že delj časa vrstile pritožbe na ministrstvo za socialno politiko. Pred nedavnim se je v bolnišnici oglasila komisija iz Beograda, ki je malo posvetila v poslovanje tega sposobnega uradnika. Ekonom bolnišnice, ki je upravljal obsežno imetje bolnišnice ter nakupoval vse, kar je bilo potrebno za prehrano in vzdrževanje bolnikov, je na debelo sleparil bolne reveže, ki so morali radi njegovih mahinacij dobesedno stradati. Komisija je ugotovila, da je ta gospod, ki je imel le tisoč in sto dinarjev plače na mesec, živel nadvse razkošno, prirejal z avtomobilom, ki je bil last bolnišnice, izlete, prirejal razne zabave in orgije, o priliki službenih potovanj na debelo zapravljaj denar po beograjskih varijetetih. Čutil je kljub svojim skromnim dohodkom potrebo po velikih pofovanjih, ter se vozil celo v Egipt in delal izlete po Sredozemskem morju. Vse to razkošno življenje je šlo na račun bolnikov; preiskava, ki jo je odredilo državno tožilstvo v Beli Crkvi, je odkrila strašne stvari.

LJUDSKA FRONTA V BELGIJI.

Delegati liberalne, socialistične in komunistične stranke so imeli sestanek in ustanovili ljudsko fronto v Bruslju. Konferenci je predsedoval socialistični poslanec Drinpeau, ki je obenem prevzel nalogo, da organizira akcijski odbor ljudske fronte.

ABESINSKI S. O. S.

Po poročilih iz Londona je izdal abesinski poslanik v Londonu g. dr. Martin nov apel vsemu svetu, da se zbereta čimprej dva milijona funtov šterlingov v pomoč še nepodjarmljenim krajem zapadne Abesinije.

STALJIN IN TROCKI STA SE POBOTALA?

»Daily Mail« poroča, da sta se Staljin in bivši vojni komisar Trockij pobotala. List povdarja, da obstoja radi tega pomirjenja nova nevarnost.

Čuvajte Jugoslavijo!

Naše Sokolstvo na meji

V desnici moč, v srcu odločnost, v mislih domovina

Ob navzočnosti večtisočglave množice ter številnih odličnikov je včerajšnja sokolska prireditev na Pesnici krasno uspela

Na Pesniško dolino je leglo včeraj praznično razpoloženje. Sončna, topla, poletna nedelja je sipala svoje žarke na ta prelepi košček slovenske zemlje. Pesnica je vsa okrašena in pripravljena pričakovala drage goste Sokole. Sprejela jih je z ljubeznivo gostoljubnostjo in iskrenostjo. Tako slovesno in svečano ni povzdignila Pesnice že dolgo nobena prireditev. Več tisoč ljudi je bilo včeraj tamkaj zbranih, da manifestira za vzvišene Tyrševe ideje in zavedno jugoslovensko pripadnost. Sokol Maribor III. si je zbral po treh letih zopet idilično, prelepo Pesnico za kraj svojega vsestranske uspelega nastopa. Odziv sokolskega in nacionalnega Maribora je bil prav časten, če pomislimo, da je vroča julijska nedelja marsikoga morda mikala v hladno vodovje ali pa prijetno senco. Osem natrpanih avtobusov je preprežalo vrle in zavedne sokolske prijatelje v Pesnico. Pa tudi od drugod so prišli Sokoli ter pripadniki in somišljeniki Tyrševe ideje. Od Sv. Marjete so prišli in Kungote, od Sv. Jurija ob Pesnici in Sv. Jakoba, od Št. Ilja in Jarenine, Košakov in Svečine. Večtisočglava množica je dajala krasno uspeli sokolski prireditvi pečat pravega narodnega tabora ob naši severni meji.

Odlični gostje

Včerajšnja sokolska prireditev pa je zadobila na pomenu radi navzočnosti številnih odličnih gostov, ki so posetili sokolski nastop. Zlasti veliko pa je bilo vojaških odličnikov, ki so predstavljali našo hrabro vojsko. Navzoči so bili mestni poveljnik general M. Milenkovič, brigadni general Miloje Popadič, svoječasni poveljnik 32. topniškega polka, ki se slučajno mudi v Mariboru, nadalje garnizionar podpolkovnik Marko Nikolič, poveljnik 32. topniškega polka podpolkovnik Maksim Erič, narodna poslanca dr. Jančič in Janžekovič, župan občine Košaki Cerinšek in župan občine Pesnica Kerencič. Sokolsko župo je zastopal njen starosta br. dr. Milan Goršek. Na Pesnici pa je bila zbrana tudi večtisočglava množica, sredi katere je bilo opaziti pripadnike najrazličnejših stanov in poklicev, s čimer se je najlepše izpričala resnica, da objema Sokolstvo ves narod brez razlike starosti in brez razlike stanovske ali poklicne pripadnosti. Včerajšnji sokolski nastop na Pesnici pa je imel svojo odliko tudi v tem, ker je razvnel množico k velikemu navdušenju in ker je tudi med domačim ljudstvom pripravil ugodna tla za prodor sokolske misli. Prav razveseliliv pojav pa je bil, da je med množico prevladovala mladina, ki je nosilka narodove bodočnosti in sokolske zavednosti.

Prilhod Sokolov

Ob napovedani uri se je razvila proti Pesnici sokolska povorka. Na čelu je bila sokolska konjenica, sledili so pripadniki

Sokola Maribor III. v kroju in civilni obleki, z godbo vrlih mariborskih poštarijev. Viharno pozdravljeni od občinstva, ki je pred Kerenčičevo gostilno pričakovala Sokole, so prikorakali pred telovadišče, ki je bilo prirejeno na prostranem zemljišču, ki ga je odstopil za ta namen vrli pesniški župan br. Kerencič.

Pozdravi

Večtisočglava množica je pozorno spremljala potek prireditve. Uvodoma so se zbrali na telovadišču, pred katerim je bil postavljen krasen slavalok z napisom »Zdravo Sokoli«, vsi nastopajoči člani, članice, gojenci tukajšnje inženjerske podoficirske šole ter naraščajniki in naraščajnice ter deca Prirčno tople pozdravne besede je spregovoril najprej v imenu občine Pesnica pesniški župan br. Kerencič. Vznešene pozdravne besede je spregovoril v imenu Sokola Pesnica Jarenina br. From. V imenu prireditelja Sokola III. pa je spregovoril zanosne besede društveni starosta br. Struna. Uvodoma se je govornik spomnil našega prvega Sokola Nj. Vel. kralja Petra II., ki mu je množica navdušeno vzklikala. Nato je godba zasvirala državno himno. Potem je pozdravil vse navzoče, imenoma pa že navedene odličnike ter se zahvalil poveljniku inženjerske podoficirske šole v Mariboru podpolkovniku Cenerju, da je dovolil nastop vojakov-gojencev na sokolskem zletu. Nato je povdarril, da je nastop zgolj prireditev sokolskega društva Maribor III. ob sodelovanju bližnjih edinic, ter je med drugim izjavil:

Namen Sokolstva je vzgojiti krepke, zdrave, odločne in samozavestne in narodnozavedne jugoslovenske državljane. Vse te lastnosti morajo diti vsakega Jugoslovana, da mu bo mogoče vedno in povsod zastopati naše narodne interese. To je potrebno posebno danes, ko se krog in krog nas sklepa veriga naših najhujših nar. nasprotnikov, ki poželijo stezati roko po tem kar je naše, kar so nam naši junaki priborili s krvjo in tisočermi človeškimi žrtvami. Boriti se hočemo za vsako ped naše zemlje ob rami naše hrabre vojske. Ne damo ničesar, kar imamo. Hočemo pa vse to, kar je naše, kjer se še vedno sliši slovenska govorica kljub zatiranju in preganjanju.

Ni naša naloga seljati mržnjo in sovražstva med narodom, hočemo vzgojiti ljubezen, bratstvo in spoštovanje med vsemi jugoslovanskimi plemen, hočemo gojiti bratske stike med ostalimi slovanskimi narodi, ki so že večinoma pripadniki Sokolstva. Za Sokole velja: posameznik ni nič, celota vse. Le v celoti in skupnosti se more pokazati naša moč in veličina sokolskega skupnega dela pri krepitvi duha in jačanju mišičevja. Kako visoko se čeni sokolsko delo tudi v najvišjih krogih našega javnega življenja, mi dovolite, da ponovim besede, ki jih je izrekel na

pokrajinskem zletu v Subotici predsednik naše kr. vlade dr. M. Stojadinović: Gospoda in dragi bratje Sokoli! Pravim dragi bratje Sokoli, ker mislim, da imam pravo, da to rečem, ker sem bil Sokol že v svoji mladosti in kdor je bil enkrat Sokol, ta tudi ostane Sokol. Bil je to krasen prizor, ki smo ga gledali danes, in moje mlado ali staro sokolsko srce, kakor hočete, je mnogo hitreje utripalo, ko sem videl posamezne sokolske župe iz vseh krajev naše domovine od Savice do Morave in Donave, od sinjega Jadrana pa do jezera na Paliću, ki se stekajo kakor krasna neodoljiva sokolska moč v eno celino, v eno misel, v en SSKJ. Po vsem tem, kar sem videl danes pred vso jugoslovensko javnostjo, moram reči, da SKJ sijajno vrši svojo službo, ki vodi k vzvišenemu cilju za kralja, narod in domovino. Rečem vam bratje samo še to, da nadaljujete tako, kakor ste začeli. Nadaljujte dalje svoje patriotično delo in bodite prepričani, da vaše delo ni brezplodno. Domovina vam bo hvaležna. Jaz pa kot predsednik kraljevske vlade vam moram svečano zagotoviti popolno pomoč in podporo kr. vlade. Sokol ni in tudi ne bo postati nikaka politična organizacija. Sokoli ne iščejo ne časti in slave, ampak so bili, so in ostanejo vedno le v službi domovine in naroda in naše narodne dinastije Karadjordjevičev. Z geslom v desnici moč, v srcu odločnost, a v mislih domovina, so Sokoli delovali in hočemo s tem geslom tudi mi po stopinjah svojih prednikov.

Govore vseh treh govornikov so sprejeli navzoči z velikim navdušenjem in prijetenjem.

Nastop

Zatem je bil nastop Sokolov, potem ko so naši vrli mariborski Jadranaši pod vodstvom svojega zborovodje prof. Vrabca odpeli prelepo pesem »Iz bratskega zagrljaja«, ki so ji pozneje med sporedom dodali še »Buči morje adrijsko«. Včerajšnji nastop Sokola Maribor III. na Pesnici je pokazal lepe sadove vztrajnega, požrtvovalnega dela v sokolski telovadnici. Bil je skrbno pripravljen ter pestro sestavljen, tako da je nudil slikovito celoto. Najprej so nastopili s prostimi vajami skupno člani in naraščajniki. Viharno pozdravljeni so predvajali nato precizno in okusno izvajane vaje z rožjem gojenci mariborske inženjerske podoficirske šole. Sledile so vaje na orodju, ki so jih izvajali člani, članice ter naraščajniki. Zatem so bile prste vaje članic in naraščajnic, pestro in slikovito ter živahno so se nato udejstvovali naraščajške skupine. Izviren v zamisleku in posrečen v izvedbi je bil kozaški ples, ki so ga izvajali člani in članice. Vsestransko uspeli nastop pa se je zaključil z izredno učinkovito ter smotno in simbolno sestavljenimi prostimi vajami gojencev in

ženjerske podoficirske šole, k je ob zaključnem momentu s poklonitvijo državni trobojnici izzval viharen aplavz množice.

Vsi sodelujoči so bili deležni zaslužene hvale in toplega priznanja za lepo in precizno izvedeni spored. Ves čas pa je marljivo in ubrano svirala godba naših požrtvovalnih poštarijev.

Narodno slavlje

Po končanem nastopu se je zgrnila množica v prostore Kerenčičeve gostilne, kjer je bilo nato narodno slavlje z živahno veselico, ki je zbrala sokolske pripadnike in somišljenike v neprisiljeni, prijetni zabavi do odhoda večernega vlaka. Vmes so pele skupine pevcev izbrane narodne pesmi, svirala je godba ter se je v krasnem redu zaključilo narodno slavlje. Včerajšnja nedelja na Pesnici ni bila samo praznik sokolske misli, ampak tudi praznik Pesnice same ter obmejnega prebivalstva, ki je s svojo veliko udeležbo pokazalo, da je obmejni nacionalni življenj globoko udan in naklonjen sokolski ideji. Vse skupaj pa je spajalo v čvrsto celoto zanosno sokolsko geslo: »V desnici moč, v srcu odločnost, v mislih domovina«.

Britanski kralj Edvard VIII.

Ob priliki neke parade v Londonu je bil nani, kakor smo poročali te dni, poskušen atentat.

Ptujske novice

Veliko ljudsko zborovanje v Ptuj. Kakor v drugih mestih Dravske banovine, se je vršilo v nedeljo 19. t. m. tudi v Ptuj ljudsko zborovanje na Tyrševem trgu, ki ga je priredila Akcija za novo bolnišnico v Ljubljani. Nastopili so sledeči govorniki: akademik Ravnikar iz Ljubljane, kot delegat za Delavsko zbornico Kopač iz Ljubljane, medicinec Salamon iz Ptuja, za strokovno organizacijo Šmid iz Ptuja, za učiteljsvo ptujskega sreza učitelj Jurančič iz Sv. Marka, kaplan dr. Povše iz Rateč, ter gospodična Petovarjeva. Vsi govorniki so poročali o obupnih razmerah v ljubljanski bolnišnici, poudarjajoč, da je zgrajitev nove osrednje slovenske bolnišnice nujna potreba. Tudi razširitev ptujske bolnišnice za porodnice in tuberkulozne je neodložljiva zadeva. Tako ljubljanska kakor ptujska bolnišnica sta bili zgrajeni pred več kot 50 leti, radi česar ne odgovarjata več današnjim razmeram. — Na zborovanju se je sprejela tozadevna resolucija, ki jo Akcija za novo bolnišnico v Ljubljani odpošlje centralni vladi v Beogradu in banski upravi v Ljubljani.

ZENITEV RDEČEGA MARŠALA Z LEPO ARISTOKRATINJO.

V vodilnih sovjetskih krogih je povzročila ženitev maršala Blücherja, ki je pred dnevi stopil pred oltar s svojo tajnico Gordačevo, veliko nezadovoljstvo, ker je Gordačeva hčerka bivšega belo-gardiističnega generala, ki se je svoje dni boril na strani Kolčakove vojske proti boljševikom. Razen tega pa se je brat Blücherjeve žene boril v meščanski vojni na Daljnem vzhodu in je bil leta 1922 ubit od Blücherjevih vojakov. Nezadovoljstvo pa je v komunističnih krogih tem večje, ker se je Blücher ločil od svoje prve žene, ki je bila navdušena komunistka in s katero je živel 12 let. Do ločitve ga je spravila ljubezen do mlade in lepe aristokratkinje Gordačeve, ki jo je srčno vzljubil kot svojo tajnico.

Kevavi Maraka!

Že ob prvih besedah so me spoznali, predvsem pa šejk Benharik, ki je bil poveljnik te čete.

Bili so tako navdušeni ob mojem prihodu, da spočetka niti govoriti niso mogli. Ko so me pričeli izpraševati, sem jim povedal, kaj namerava general Castro Girona in jih zaprosil, naj zapustijo to območje in naj se umaknejo na vrh Atlasa, kjer se morejo končno upirati dalje.

Šejk od Benhari me je zelo pazljivo poslušal in mi obljubil, da se bo ravnal po moji želji. Dejal sem mu, da bom s svojo četo zavzel v isti noči njihov sedanj položaj. Oni naj pri umikanju sprožijo v znak nekaj strellov, da bo na videz izgledalo, da se še vedno nekako upirajo.

Arabei so mi pomagali napolniti sode z vodo in natovoriti to breme na mule.

Medtem, ko so polnili sode z vodo, sem jim izpovedal usodo velikega kaida Abd el Krima. Razburjeno in žalostno so me poslušali. Ob času sem nato pohitej nazaj v tabor.

Čuvaj na mrtvi straži se je začudil, ko me je zagledal v spremstvu natovorjenih mul. Še večje presenečenje je zavladovalo v četi sami, kjer so me tovariši navdušeno nosili na rokah. Sam komandant mi je stiskal roke in jaz sem mu ponovno začel pripovedovati, kako bi mogel postojanke onstran reke zavzeti, če bi mi dali četo vojakov. Čudil se je moji smelosti in ni mogel najti besede, s katero bi pokazal svojo radost.

Uro pozneje sem se na čelu petdesetih vojakov oprezno spuščal po steni. Ko smo prišli blizu reke, je priletela na nas svinčenka, toda ostala je brezuspešna, ker

je prišla od daleč. Jasno je bilo, da so se Beduini že umikali. Umljivo, da je bilo le meni znano, čemu so se umikali, dočim so tovariši smatrali, da so se Beduini prestrašili našega juriša.

Nadaljevali smo napad preko reke in tako neovirano dosegli postojanko do najvišje točke. Prav v tem času se je pričelo svitati. Za nami so počasi in pazljivo prihajale glavne čete.

Ko je bilo sonce že visoko nad našimi glavami, se je moj vod utaboril na točki številka 1321, kjer so nas okrog poldneva zamenjali in pričeli graditi postojanke.

Takoj po osvojitvi te točke so me poklicali h generalu Castru Gironi, ki mi je čestital in me za mojo hrabrost dvignil v čin adjutanta. Predlagal me je za najvišje odlikovanje La Crus de San Fernando. Zato so me moji tovariši gledali kakor majhnega boga.

(Se bo nadaljevalo.)

Mariborske in okoljske novice

Smrt zalezuje ljudi

S strtim prsnim košem pod vozom — Utopljenec v betnavskem ribniku

Tragična smrtna nesreča je doletela 23letnega viničarja Antona Januša, doma iz Pivol. Neki posestnik mu je bil dovolil, da si vzame za kurjavo kup smrekovih vej v pohorskem gozdovju nad Hočami. V ta namen je šel z vozom, v katerega je vpregel kravo, po smrekove veje in naložil voz z vejami. Pri vožnji nazaj se je na nekem ovinku voz nagnil. Hoteč preprečiti, da bi se voz prekucnil v bližnji jarek, je Januš stopil ob stran voza in se uprl s svojim telesom ob naloženi voz. Toda bil je preslab, voz se je

prekucnil in Januš je obležal s strtim prsnim košem pod smrekovimi vejami. Nekaj ur zatem so ga našli mrtvega sosede. Pokojni je bil marljiv viničar ter sočustvuje z njegovo usodo vsa okolica.

Drugo žrtev pa je zahteval betnavski ribnik, kjer se je včeraj popoldne kopal Panta Pandilović. Preplaval je enkrat ribnik, ko pa je hotel zopet na drugi breg, je sredi ribnika pričel klicati na pomoč. Potapljačemu je plaval nasproti 22letni Edi Termunt iz Tezna, ki se ga pa je Pandilović tako tesno oklenil, da sta

oba šla na dno ribnika. Termuntu se je v zadnjem trenutku posrečilo, da se je rešil na površje, nakar sta prispela k ribniku delavec Karel Vlač iz Maribora in Henrik Meglič iz Radvanja, ki sta utopljenca spravila na kopno ter mu skušala z umetnim dihanjem zopet vrniti življenje. Ker pa je Pandilović ležal že pol ure v ribniku, so bili vsi poskusi zaman in so utopljencevo truplo prepeljali v mrtvašnico.

22letni Luka Čaba iz Šibenika, ki se je nahajal v Mariboru pri svojih sorodnikih na dopustu. Na kolesu je imel Čaba še 12letnega sina znanega mariborskega gostilničarja Ante Zoriča, lastnika »Kedran-ske kleti«. Čaba je s svojim kolesom vozil po klanecu, na ovinku pa je z vso silo zalezel v mestni avtobus. Soier »Rdečega Francija« je v zadnjem hipu hotel preprečiti nesrečo ter zavil v jarek, kjer se je avtobus precej poškodoval. Čaba ter Ante Zorič pa sta zadobila tako težke poškodbe na nogah in glavi, da so ju morali poklicani mariborski reševalci prepeljati v splošno bolnišnico. »Rdečega Francija« pa so pozno večer spravili v garažo.

Usodne sanje. Bivši mornar Franc Gamišek iz Ribnice na Pohorju je prenočil na nekem svišli. Sanjal je, da se njegova »ladja« potaplja. Da si reši življenje, je skočil kvišku. Mesto v »valovih« se je znašel na trdem podu štednja s potonjenimi rebri. Prepeljali so ga v mariborsko splošno bolnišnico.

V objemu valov. V soboto se je kopal v Dravi ob Pristanu raznašalec pečja Joško Dolenc iz Vojašniške ulice. Zaval je pa v nevarne vrtnice in se začel potapljati. Mimoidoči Kmetec Janko je v neposredni bližini gostilne Dabinger skočil kar oblečen v valove in ga nezvestnega privlekel na kopno.

Avto gor! V bližini avtoprevoznika Fazarinca Josipa v Studenci je pričel nenadoma goreti avto, ki ga je hotel spraviti v pogon g. Leyrer W. iz Maribora, pa se mu je pri tem užgal oprež, tako da je objel ogenj ves avto. Nastali ogenj so navzoči takoj pogasili, še posebej je bila poklicana požarna bramba.

Huda mrcina. Ko se je včeraj popoldne podal pekovski pomočnik Anton Pangerc iz Pobrežja domov, ga je v bližini Mariborskega otoka napadel pes volčjak ter ga nekajkrat vgriznil v levo nogo. Pri tem mu je tudi raztrgal nove hlače. Oblastva sedaj polizvedujejo za posestnikom hude mrcine.

Snake. Na Mariborskem otoku je neznan zlikovec izmaknil iz ročne torbice zasebnici Amaliji R. 1000 dinarjev vredno zapestno uro ter 100 dinarjev gotovine. Posestniku Simonu Srnku iz Zgornjega Boča pri Selnici so ukradli svedrovo iz stanovanja 1200 dinarjev gotovine.

Krvava Arehova nedelja. Tudi pri večerajšnjem arehovskem žegnanju pri Ruški koči so se zvečer fantje spoprijeli in je obležal s smrtonosnimi ranami zabodljivi v prsih, glavi in desni nogi 31letni Henrik Kapun, ki so ga pripeljali v mariborsko splošno bolnišnico.

Planincem in drugim prijaznim planince. Planine so zopet ozelenele in vabijo na poset vse, ki imajo smisel za našo prekrasno narodo. Gozdovi nas kličejo, čeri nas mignejo in kdor le more, gre, da se razvedri in oddalje v prosti naravi: sezona za turiste je tu. To priporočila Zveza lovskih društev v Dravski banovini, da se obrača do vseh, ki posejajo hrib in dol, gozd in plan, s prošnjo, naj na svojih izprehodih in turah ne vznemirjajo živalstva. Vprav sedaj, za časa mladičev je vznemirjanje živali jako škodljivo: z vpitjem, ropotom, proženjem kamenja in sličnim preganjanjem samice čisto zapusti svoje mladiče, ki potem žalostno poginejo. Že sama hoja po celim gozdu more pregnati divjad iz njenega stalnega bivališča, da se zateče v nedostopne kraje, kjer nima življenjskih pogojev. Zato prosi Zveza, naj se planinci drže javnih potov in hodijo po njih mirno brez ukanja, vpitja ali celo streljanja. Resen planinec hoče videti lepote planin, zato hodi tiho in previdno, pa odpravi oči. Kdor dela hrup, mu uide mnogo lepega; zlasti živalstva ne more opazovati, ki je morebiti še zanimivejši sestavni del planinske prirode kakor rastlinstvo. Res je, da človek, prišedši iz tesnega mesta v prosto narado, čuti nekako potrebo, da da duška svoji sproščenosti z glasnim »juhu«, vendar naj bo ljubezen do naših planin in dolin z vsem, kar živi v njih, večja od take potrebe. Svojo ljubezen do prirode pokažemo najlepše, če jo pustimo, da stuje po svoje v miru, da je ne motimo v njenem življenju in bitju. Z vedenjem, ki je v skladu z ljubeznijo do prirode, bodo planinci dosegli, da lovci ne bomo samo mirno živeli z njimi, ampak da bomo prijateljski delali drug za drugega.

Prota Trbojevič zapuša Maribor

Mariborski prota Peter Trbojevič je v teku svojega delovanja v Mariboru postal popolnoma naš. Saj deluje v Mariboru že dolgo vrsto let. S svojo ljubeznivostjo, dobrohotno širokogrudnostjo, požrtvovalnostjo in pravo očetovsko naklonjenostjo si je pridobil priljubljenost in spoštovanje v vseh krogih mariborskega prebivalstva. Zato je tem težje delovala na Mariborčane vest, da zapuša Maribor in da se podaja na novo službeno mesto kot referent za pravoslovno veroizpoved v vojnem ministrstvu. V soboto zvečer je bila njemu na čast v prostorih tukajšnje kavarne Park slovesna in pristrčna odhodnica, ki je v počastitvi odhajajočega odličnika združila predstavnike vsega mariborskega nacionalnega življenja. Iskreno, toplo pristrčno slovesnost so povzdignili s svojo navzočnostjo med drugim podpredsednik senata g. dr. Ploj, mestni poveljnik general M. Milenković, brigadni general Milivoj Popović, bivši poveljnik 32. topn. polka, ki se slučajno muči v Mariboru, nadalje mestni predsednik dr. Juvan, garnizonar podpolkovnik Marko Nikolič, poveljnik 45. peš-

polka polkovnik M. Božević, poveljnik 32. topniškega polka podpolkovnik Maksim Erič, poveljnik inženjerske podčastniške šole podpolkovnik Vekoslav Cener, mariborski orožniški poveljnik Mavrič ter drugi navzoči odličniki.

Kot prvi je spregovoril iskrene ter izbrane poslovnice besede mestni poveljnik general M. Milenković, zatem je spregovoril mestni predsednik dr. Juvan. Obema ter vsem navzočim se je za ljubeznivo odhodnico zahvalil prota Trbojevič, ki je v svoja pristrčna izvajanja vpletel mnogo šegavosti in humorja. Zatem je sledil prijeten prijateljski večer, na katerem so prišle do izraza vse tople simpatije in popularnost, ki si jo je prota Trbojevič pridobil s svojim uspešnim in koristnim delovanjem v obsejnem Mariboru. Na večeru je sodelovala tudi vojaška godba, ki je ubrano odsvirala primeren program.

Proti Trbojeviču, ki bo ostal vsem Mariborčanom v trajnem in lepem spominu, želimo na novem službenem mestu čim več sadov njegovega vztrajnega dela in tvorne sposobnosti.

Napredovanje. Za pristava v 8. skupini je napredoval pri marib. policiji Alfonz Trojar. V isto položajno skupino sta napredovala dr. Fran Makar na Prevaljah, Andrej Jarc v Ptuj in Adolf Reja v Celju.

Smrtna kosa. V Frankopanovi ulici 37 je umrla v starosti 77 let zasebnica Amalija Janžekovič. V Trstenjakovi 22 je preminila v starosti 76 let soproga nadsprevodnika drž. železnice Rozalija Finktel. Žalujočim naše toplo sočutje!

Grob pri grobu. V splošni bolnišnici je preminila v starosti 40 let posestnikova žena Terezija Matjašič. Na Ptujski cesti 55 pa je preminila v 43. letu svoje dobe delavka Ana Kolarjeva. Žalujočim toplo sočutje!

Važno za obiskovalce »Mariborskega tedna«. Kakor smo že ponovno poročali, se bo vršil jubilejni »V. Mariborski teden« od 1. do 9. avgusta t. l. Na prireditvi bo poleg mnogih kongresov, kulturnih in športnih atrakcij tudi mnogo zanimivih in nadvse poučnih razstav. Vse razstavljalce opozarjamo, da se morejo poslužiti ugodnosti polovične prevoznine svojih razstavnih predmetov, sklicujoč se na rešenje generalne direkcije drž. železnice št. 36149-36 od 4. aprila 1936 v smislu odredbe tarife za prevoz robe zveze en 1-17-IX. Poleg tega imajo vsi obiskovalci »V. Mariborskega tedna« ugodnost polovične vožnje v času od 30. julija do 11. avgusta t. l. na podlagi železniške legitimacije K 13 po ceni 2 Din. Ves čas »Mariborskega tedna« bo posloval pri »Putnikovi« poslovalnici na glavnem kolodvoru stanovanjski urad, ki že sedaj sprejema prijave vseh prostih stanovanj v Mariboru.

Senzacija filatelistične razstave na jubilejnem »V. Mariborskem tednu« v času od 1. do 9. avgusta bo prav gotovo kompletna evropska zbirka znamk, ki bo štele preko 22.000 eksemplarjev. Te znamke bodo na razstavi razkazovali in tolmačili filatelistični strokovnjaki.

Razstava protiplinske obrambe. Posebna privlačnost jubilejnega »V. Mariborskega tedna«, ki bo v času od 1.—9. av-

gusta, bo gotovo velika in nadvse zanimiva razstava protiplinske obrambe, ki jo priredi tukajšnji odbor za obrambo mesta proti napadom iz zraka. Imenovana razstava bo v zvezi s proslavo 65letnice mariborske gasilske čete. Impozantna razstava, ki je v današnjih časih tudi zelo aktualna, bo v prostorih Uniona, ki so letos priključeni razstavišču Mariborskega tedna. V teh prostorih bo tudi velika gasilska razstava iz razstava jadranske skupine mariborskega Aerokluba, kar bo vse tvorilo zaključeno skupino. Na razstavi protiplinske obrambe, ki bo nedvomno ena najzanimivejših prireditev letošnjega Mariborskega tedna, bo provizorično sklonišče ter vsa ostala zaščitna sredstva, ki služijo obrambi proti plinom. Na razstavi se bo predvajal tudi film protiplinske obrambe, ki ga je izdelal higijenski zavod v Zagrebu. Film, ki bo trajal eno uro, bo pokazal napad sovražnih letal ter vsa obrambna sredstva aktivne in pasivne obrambe. Vsebinsko in prizore bodo tolmačili strokovnjaki s predavanji. Ker je razstava zelo aktualna, si jo bo ogledal prav gotovo vsak obiskovalec Mariborskega tedna, zlasti pa oni, ki doslej še niso mnogo čuli o plinskih napadih. Razstava bo zelo poučna in se bodo zainteresirani poučili o plinih, plinskih napadih in njih obrambi. Razstava protiplinske obrambe pa bo tudi važna iz narodno-obrambnega ozira, saj bodo ponesli obiskovalci te razstave svoje vtise domov ter tako širili potrebno zanimanje za to vprašanje. Da pa bo propaganda mnogo pripomogla k uspehu, je razvidno iz dejstva, da so vse svetovne države uvedle v svoj program prirejanje takih razstav ter z njimi širile zanimanje za protiplinsko obrambo. Obramba proti plinom mora zajeti ves narod in ga prepričati, da je organizacija protiplinske obrambe nujna potreba celote in vsakega posameznika, kajti obramba proti plinom je obramba samega sebe. Jasno je, da je nemogoče organizirati popolno sigurno obrambo, toda zavodati se moramo, da se da nevarnost s strogo disciplino in s sodelovanjem po-

sameznika zmanjšati na minimum. Vsem obiskovalcem te razstave in Mariborskega tedna se nudi od 30. julija do 11. avgusta polovična vožnja na železnicah!

Lepa prireditev mariborskih pekov. V soboto so imeli pekovski mojstri iz Maribora lepo uspehi večer pri Skabernetu. Prijateljski družabni večer je povzdignil s svojim odličnim sodelovanjem pevskega odsek, ki je pod spretno mojstrsko taktirko pevovodje g. Laha zapel venček narodnih pesmi.

Pocenj meso. Jutri v torek 21. t. m. od 7. ure naprej se bo prodajalo pri stojnici za oporečno meso pri mestni klavnici 40 kg teletine po 4 dinarjev za kilogram in sicer na osebo največ 2 kg.

Obrotna nadaljevalna šola v Mariboru začne z vpisovanjem vajencev in vajenk v nedeljo 2. avgusta t. l. Vpisovanje bo vsak dan do 20. avgusta t. l. na mestnem poglavarstvu in sicer ob delavnikih od 10. do 12. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 9. do 11. ure. Javiti se morajo vsi šoloobvezni vajenci in vajenke. Vpisovalni rok se ne bo podaljšal, ker se začne pouk v začetku septembra t. l.

Odhod druge skupine v Martinšičko. Dne 29. t. m. se zvečer odpelje druga skupina v Martinšičko z brzovlakom ob 21.10. Vsi oni, kateri so prijavljeni, naj se zglase v Zdravstvenem domu v Korosčevi ulici do 26. t. m. Zbrati se morajo vsi ob 20.30 na postaji. S seboj naj imajo dve rjuhi, koc in blazino. Prva skupina se vrne v Maribor 29. t. m. z brzovlakom ob 8. uri zjutraj.

Planinsko prošenje pri sv. Arhu. Kakor vsako leto se je tudi letos zgrnila velika množica planincev pri Ruški koči na Pohorju na večerajšjo nedeljo k proslavi Arehove nedelje. Iz vseh strani so prišli k Ruški koči prijatelji zelenega Pohorja in proslavili to starodavno slavlje v najboljšem razpoloženju ter na najslovesnejši način.

Pasji kontumac in tujski promet. Popolnoma upravičena je odredba pasjega kontumaca v slučaju nujne potrebe. Toda dvomimo, če je predolgotrajen kontumac umesten zlasti poleti v Mariboru, kjer je baš sedaj tujski promet na višku. Dnevno se namreč dogajajo v bližini parka in tudi v drugih mestnih delih razburljive scene, ki jih povzroča konjač, ko lovi mariborske in tudi tuje pse. Podčrtavamo, da vpliva to jako neugodno na tujski promet. Tako so tujci zlasti v večernih urah v bližini mestnega parka priče neljubim scenam, ko drvi konjač s svojim vozom za psi in jih po dolgem mučenju končno ulovi. V ilustracijo naj navedemo primer, da je baš te dni nenedoma zapustila Maribor neka ugledna družina iz inozemstva, ki je bila v našem mestu na letovanju in ki ji je konjač ugrabil psička. Zato apeliramo na mero-dajne čimtelje, da kontumac prekličejo, ker je že predolgotrajen in ker je vsaka nevarnost pasje stekline že davno odstranjena. Zlasti je to važno zaradi bližajočega se »Mariborskega tedna«, ko bo Maribor obiskalo tisoče tujcev, katerih vtisi bodo za naše mesto in njegov tujski promet odločilnega pomena.

Huda prometna nesreča pri Kamnici. Ko se je včeraj zvečer ob 19.40 peljal »Rdeči Franc« po kopalce na Mariborski otok, se mu je na drugem klanecu pred Kamnico privozil nasproti na kolesu

Sportna gibanja

Splitski Jadranaši najboljši jugoslovenski plavalci, ljubljanski Ilirijani najboljši skakalci

Včeraj so se na Mariborskem otoku zaključile letošnje tekme za državno prvenstvo v vodnih sportih. Na tekmovalni, ki je trajalo v soboto in v nedeljo ves dan, so bili postavljeni tudi nekateri novi državni rekordi, in sicer je Defilipis (Zagrebski plivački klub) postavil na 400 m prosto s časom 5:24.1 nov državni rekord; odlični slovenski sprinter Vilfan (Ilirija) je plaval 50 m prosto v novem rekordnem času 26.2; prav tako Cerar (Ilirija) na 200 m prsno v času 2:57.1, v mešani štafeti 3x100 m so plavalci SK Ilirije v postavi Vilfan, Cerar, Frič dosegli čas 3:36.8, kar pomeni tudi nov državni rekord. Ker so morali letos vsi tekmovalci plavati v predpisanem trikotju, ni nobena ovira, da se ti novi državni rekordi s strani saveza ne bi priznali.

Posamezne tekme so bile prav zanimive ter se je vršil v glavnem boj med ljubljansko Ilirijo in splitskim Jadranom. Posamezni tekmovalci so zares dali vse iz sebe, kar dokazujejo tudi novi državni rekordi. Mariborčani so imeli priliko videti in opazovati znanje in formo posameznih najboljših jugoslovenskih plavalcev in plavalk, ki bodo našo državo zastopali na predstoječi letošnji olimpijadi, ki se bo vršila meseca avgusta v Berlinu. Dokončna sestava naše plavalne ekipe se bo določila šele koncem tega tedna, ker se bo vršila v sredo 22. t. m. v Ljubljani še izbirna tekma v nekaterih disciplinah.

Letošnje državno prvenstvo v plavanju si je priboril SK Jadran iz Splita, ki je dosegel 203 točke. Na drugem mestu se je plasirala ljubljanska Ilirija, ki je dosegla 193 točk, na tretjem Jug iz Dubrovnika z 82 točkami, na četrtem Zagrebski plavalni klub s 41, na zadnjem mestu pa SK Maraton iz Maribora s tremi točkami.

Letošnji prvak v waterpolu pa je zopet SK Jug iz Dubrovnika, ki je v odločilni tekmi premagal svojega »večnega rivala« Jadran iz Splita s 3:2. Na tretje mesto v tej vodnosportni panogi se je plasiral Zagrebski plavalni klub, na četrto Jadran iz Ercegnova, na peto pa ljubljanska Ilirija. Jug si je z letošnjo zmago že 13. zaporedoma priboril državno prvenstvo v waterpolu.

Državno prvenstvo v skokih si je priborila brez konkurence Ilirija iz Ljubljane, in sicer so tekmovalci in tekmovalke Ilirije dosegli skupaj 91 točk.

Rezultatov posameznih disciplin ne bomo objavili, ker nam zavzemajo preveč prostora. So pa razvidne iz današnjega »Jutra«.

Tekmovanju so prisostvovali tudi nekateri odličniki, med drugim smo opazili mestnega poveljnika generala M. Milenkovića, pokrovitelja prireditve mestnega predsednika dr. A. Juvana, šefa obmejne policije g. Krajnovića itd. Vodstvo tekem je bilo v rokah Jugoslovenskega plavalnega saveza, ki je poslal v Maribor okoli 10 funkcionarjev. Delo sodnikov in žirije je bilo včeraj silno oteženo, ker ni bil pravega reda na startu pod stolpom, kjer je bil glavni stan funkcionarjev. Pokazalo se je, da je bilo rediteljstvo zelo slabo organizirano. Tudi delo sodnikov in žirije ni tako šlo od rok kakor bi moralo pravzaprav iti, radi česar so se včerajšnje popoldanske tekme zavlekle za dve uri. Odmor med posameznimi disciplinami je bil včeraj popoldne predolg in je del občinstva izražalo svoje nezadovoljstvo s protestnim ploskanjem. Zelo dobro pa je bilo oskrbljeno objavljanje rezultatov ter prenos poteka posameznih tekem potom zvočnika. V vodstvu tekem so se udeleževali naši znani sportni organizatorji in funkcionarji iz Ljubljane gg. Savo Saničin, Božo Krameršič, Franjo Bradač, J.

Gnidovec itd. Jugoslovenski plavalni savez pa je poklical v Maribor še člana avstrijske plavalne zveze inž. Glaserja z Dunaja in Schlenkerja iz Budimpešte.

Ko končanem tekmovalstvu so se zbrali pod stolpom na Mariborskem otoku tekmovalci in funkcionarji, kjer je zastopnik JPS Steinhart razglasil rezultate. Ko se je vsem še zahvalil inž. Lah v menu prireditelja, je mestni predsednik dr. Juvan izročil zmagovalcem pokale, in sicer je prejel SK Jadran iz Splita pokal dr. A. Juvana, SK Jug iz Dubrovnika pokal mestne občine mariborske, SK Ilirija pa pokal SK Maratona.

Letošnje plavalne tekme so pokazale velik napredek v jugoslovanskem plavalnem sportu, ki v Ljubljani, Splitu in Dubrovniku, kakor tudi v Zagrebu lepo napreduje. Žal pa ni mogoče tega trditi o mariborskem plavalnem sportu. V finalnem tekmovalstvu je tekmoval samo en tekmovalec, ki je Maratonu prinesel tri bore točke. To pa je bilo tudi vse. Maraton je sicer prijavil nekatere druge tekmovalce in tekmovalke ter tudi waterpolo moštvo, ki pa niso nastopili. V zvezi z nenastopom Maratoncev piše nedeljsko »Jutro«: Kakor v tekmi proti ZPK, tako mariborski Maraton tudi v drugi tekmi ni nastopil, češ, da nima kompletnega moštva. Čudimo se, da se je Maraton prijavil za waterpolski turnir, ko sploh ne razpolaga z zadostnim številom igralcev. Državno prvenstvo je vendarle resna zadeva in ne samo predmet za dokaj neprimerno reklamo za katerikoli klub, ki se ob samem tekmovalstvu zruši v nič.

Vse to kaže, da se plavalni sport v Mariboru ne bo mogel tako kmalu razviti. O vzrokih tega žalostnega pojava bomo še spregovorili.

najmanjši nevihti. S svojimi občutljivimi aparati je dr. Leman dognal, da izžarevajo na tem kraju iz zemlje nevidni žarki in je mnenja, da je v globini zemlje večja količina kakšne rude.

Dr. Leman je z nekaterimi znanimi in sposobnimi osebami, ki so izvrstni mediji in ki s kovinasto palico v roki in s svojimi občutljivimi živci občutijo blizino neodkritih in neznanih rudnikov, izvršil več uspešnih poskusov. Ko se je človeški medij s palico v roki približal kraju, kjer so v zemlji zakopane zaloge rud, mu je pričela roka drhteti in palica je pokazala pravo smer. Na ta način so odkrili nekatere bogate rudnike v Nemčiji, Franciji in na Češkoslovaškem. Na podoben način so našli tudi v Ameriki rudnike zlata, srebra in bakra. Domnevajo namreč, da kovinasta palica v roki medija reagira na močno izžarevanje zemlje.

Znanstvena raziskovanja v tem pogledu so šele v razvoju. Tajnost zemeljskih žarkov še zdaleka ni pojasnjena. Vendar pa učenjaki verujejo v uspehe in zato z veliko vnemo nadaljujejo započeta raziskovanja, ki utegnejo mnogo koristiti človeštvu.

Milijon.

Za časa vladanja francoskega kralja Ludvika XIV. je bil nekoč Pariz bajno razsvetljen. Ob tej priliki se je vozil skoz mesto g. Ferrary, glavni kontrolor drž. financ. Na eni izmed razsvetljenih hiš je opazil razsvetljen napis: imam 4 milijone za kralja! Ferrary si je dobro zapomnil to rodoljubno hišo ter je takoj drugi dan obiskal lastnika. Predstavil se mu je kot glavni kontrolor financ in mu obljubil, da postane slaven in edinstven zgled vsem ostalim bogatašem, če izpolni ono, kar je imel včeraj napisano na hiši. »To sem vendar že izvršil«, mu odvrne lastnik hiše. »Potemtakem bi moral o tem tudi jaz nekaj vedeti in biti obveščen, kar se pa ni zgodilo«, se začudi kontrolor.

»Dragi gospod,« nadaljuje lastnik hiše. »Vi tega ne morete vedeti. Pač pa ve o tem prav dobro naš vojni minister. Moji štirje sinovi služijo v vojski, moj priimek je pa Milijon.«

Neki gospod je hvalisal izredno bistroumnost svojega sinka. Pomislite pravil. Šele 10 mesecev je star, pa že začena govoriti. Včeraj mi je rekel »tata«.

Neki glaš doda: Res je še mlad, pa ne more še vsega vedeti...

Življenja in sveta

Tajinstveni zemeljski žarki

Učenjaki se danes živahno zanimajo za problem takozvanih zemeljskih žarkov, ki fizikalno in fiziološko vplivajo na človeka in naravo. Skrivnost zemeljskih žarkov še ni pojasnjena in med učenjaki so v tem pogledu velika nasprotstva. Nekateri učenjaki odločno pobijajo naziranje o zemeljskih žarkih in trde, da teh žarkov ni, drugi pa trdovratno dokazujejo, da izžareva naša zemlja močne in zagonetne žarke, s pomočjo katerih lahko »gotovi ljudje s čarobno

kovinasto palico« poiščejo bogate rudnike zlata in srebra v globini zemlje.

Nemški učenjak inž. dr. Leman iz Dresdene je nekaj let vršil poizkuse in proučeval žarke, ki jih izžareva naša zemlja. Dognal je, da so na zemeljski skorji kraji, ki v razvoju vremenskih prilik igrajo na našem planetu važno ulogo. Naletel je na takšen kraj blizu Darmstadta v Nemčiji, kamor zelo rada udarja strela. Podoben kraj je našel tudi v Franciji blizu Ryana. Tam je sredi

parka vila, v kateri že deset let nikdo ne stanuje. V vilo, ki je zavarovana s šestimi streljavi, trešči strela ob vsaki

Mali oglasi

Razno

DOBRO VINO
Marija Vračko, Malečnik 37,
najmanj 5 litrov Din 6.—,
Sv. Peter. 349

ZOPET ZNIZANE CENE!
Bouret svila Din 12.—. Trpinov bazar, Vetrinjska 15.
2251

Sobo odda

Velika, lepo »premljena, sončna

SOBA

se odda. Din 350.— s kurjave in uporabo kopalnice. Samo gospodom. Nasl. v upravi »Večernika«.
2494

Službo dobi

ISČEM SLUŽKINJO
staro od 28 let naprej, ki se razume na vrsta dela in je vajena otrok. Naslov v upravi »Večernika«.
3551

Kupujte svoje potrebnosti pri naših inserentih!

A. K.:

Žrtev zveste ljubezni

Zgodovinski roman

17

»Ah, da, prav imate, dobro ste povedali. Moj angel varuh ste in rešitelj teh nedolžnih ljudi,« vzdihne donna Frančiška olajšano in pokaže s pogledom na pešico hrabrih vstaev, ki z nabitimi puškami v rokah pozorno motrijo kretanje neprijateljske vojske.

»Ali ste za tako rešitev? Dajte mi pooblastilo!«

»Prav rada.«

Ta trenotek pristopi glasnik. Oskrbnik mu reče:

»Kaj nam prinašate, gospod, kakšne pogoje stavi vaš vodja?«

»Zagotovilo, da vam ne vzamemo življenja, toda samo pod pogojem, da nam nemudoma odprete vrata.«

»Dovolite, gospod, da vaše pogoje sporočim grajščaku.«

»Rad dovoim.«

Oskrbnik odstopi od strelnice in smehlja se šepne devojk:

»Evo, celo četrto ure smo pridobili.«

Častnik čaka par minut. Ko oskrbnika ni nazaj, postane nepotrpežljiv in dvakrat pokliče posadko. Vstaja mu odgovorijo na kratko, kakor jim je zvit stari naročil.

»Oskrbnik se še ni vrnil od grajščaka.«

Prebrisani oskrbnik se šele po preteku četrte ure izvoli pokazati in reče:

»Ali lahko dobim vaše zagotovilo tudi pismeno?«

»Rad vam ga dam, saj je že pripravljeno.«

Častnik potegne iz žepa list papirja in se približa strelnici.

»Hoho! Očividno se jim zelo mudi, a z mano jim ne bo lahkega posla. Potegnili

jih bom malo za nos«, sikne stari skozi zobe, vzame ponujeni list in reče:

»Kmalu boste dobili odgovor, gospod.«

»Počakal bom tri minute.«

»Tri minute? Bog z vami, ali je to mogoče? V treh minutah pridem komaj do sobe svojega bolnega gospodarja.«

»Grof Don Juan di Mirabella je torej bolan?«

»Na smrt.«

»O tem nismo ničesar vedeli. Dam vam torej deset minut časa.«

Oskrbnik se pogaja za četrto ure in pregovori častnika.

»No, gospodična, ali jih nismo dobro speljali na led in jih potegnili? In ti ljudje se hočejo z nami boriti in zavladati nad našo lepo Španijo!«, reče oskrbnik deklici.

Devojka sklone roke kakor v molitvi, dvigne lepe oči proti nebu ter se vroče zahvali Bogu za nepričakovano pomoč in za tako srečno pridobljen dragocen čas. Francoska četa se medtem nenadno vznemiri; vodja pokliče glasnika k sebi.

»Kaj pa to?« šepne oskrbnik in pristopi previdno k strelnici.

Česa posebnega ne more opaziti; vidi samo to, da stoje na obronku bližnjega hribočka neprijateljski častniki v krogu, kakor da se o čem važnem pogovarjajo in posvetujejo, sredi kroga je pa med dvema ali tremi vojaki nek civilist. Oblike, še manj pa lica mu oskrbnik na to razdaljo ne more spoznati, razen tega pa zakriva civilno oblečenega moža gruča častnikov.

Glasnik se zopet približa vratom.

»No, ali je grajščakov odgovor že pripravljen?«, vpraša naglo in nekako posmehljivo.

»Čez par minut ga boste dobili, gospod.«

»Ali ga bo dal grand Don Juan Mendoza y Mirabella?«

»Da. Kdo drugi pa naj ga da?«

»Pravite, da je grof bolan in da leži v gradu?«

»Čez pol ure se boste lahko prepričali o tem.«

(Dale sledi.)